

FILOLOGIA CATALANA (curs 2004-2005)

ASSIGNATURA

21585 Gramàtica Històrica Catalana I

Cicle

Total crèdits

Tipus d'assignatura

Professors

V. De Melchor

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

La història des català, en sentit ampli, és l'objecte de cinc assignatures de 5 crèdits cadascuna dins la titulació de Llic. en filologia catalana de la UAB. Aquestes matèries se solen dividir metodològicament en: (1) història externa de la llengua (assignatures anomenades de 'Història de la llengua catalana' pel pla d'estudis vigent), connectable amb la història general dels països catalans i, en especial, amb la història de la seva cultura; i (2) història interna de la llengua (assignatures anomenades de 'Gramàtica històrica catalana' pel pla d'estudis), relacionable amb l'evolució pròpiament lingüística (diacrònica) del català. (Altres assignatures relacionades amb totes cinc són: Anàlisi de la normativa catalana, Dialectologia catalana i Anàlisi lingüística de textos catalans.)

L'objectiu general del curs Gramàtica històrica catalana (I) és iniciar l'estudiant en la història interna del català; més concretament, a la fi del quadrimestre s'ha d'haver familiaritzat amb el canvi lingüístic i ha de ser capaç de desenrotllar-se en les principals lleis de la gramàtica històrica catalana, sobretot pel que respecta a la fonètica, des de la 'prehistòria' del català fins a l'any 1500 aproximadament. Igualment, el curs familiaritzarà l'estudiant amb la bibliografia fonamental sobre la matèria.

El curs té la forma de diverses lliçons de caràcter teòric que compendran uns 4 crèdits; el crèdit restant serà destinat a classes pràctiques centrades en el comentari i ampliació, per mitjà d'exercicis a classe o a casa, de les principals lleis fonètiques del català (evolucions).

Llevat del tema I, els restants temes es divideixen seguint la tradicional i prou acreditada divisió per nivells d'anàlisi lingüística: fonètica i fonologia (i grafia), morfologia, sintaxi, i lèxic i semàntica.

ESBÓS DEL TEMARI

I	Introducció
I.1	Principis i mètodes de la lingüística històrica.
I.2	El canvi lingüístic.
II	Fonètica i fonologia històriques. Grafies.
II.1	Vocalisme tònic i àton.
II.2	Consonants simples i grups consonàntics.
III	Morfologia històrica
III.1	Morfologia nominal.
III.2	Article.
III.3	Demostratius.
III.4	Possessius.
III.5	Numerals i quantitius.
III.6	Intrrrogatius i exclamatius.
III.7	Altres adjectius i pronoms.

- III.8 Pronoms personals.
- III.9 Relatius.
- III.10 Verb.
- III.11 Adverbis.
- III.12 Conjuncions.
- III.13 Preposicions.

- IV Sintaxi històrica**
- IV.1 Oració simple i composta.
- IV.2 Coordinació i subordinació.
- IV.3 Ordre dels mots dins la frase.

- V Història del lèxic del català**
- V.1 Elements constitutius del lèxic català.
- V.2 Etapes de l'evolució lèxica del català.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

- Antoni Maria Alcover & Francesc de B. Moll: Diccionari català-valencià-balear, 10 vols. (Palma de Mallorca: Moll, 1930-62 [1975-77]). 804.99-323.1 Alc.
- Theodore Bynon: Lingüística històrica (Madrid: Gredos, 1981). 82.1 Gre / EE-314.
- Antoni M. Badia i Margarit: Gramàtica històrica catalana (València: Tres i Quatre, 1981 [1951]). 804.99-53 Bad [Ciències de l'Educació].
- Joan Coromines: Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana, 9 vols. (Barcelona: Edicions 62 i Caixa de Pensions "La Caixa", 1980-91). 804.99-321.2 Cor.
- Francesc de B. Moll: Gramàtica històrica catalana (València: Universitat de València, 1991 [1952]). D804/674; i D804/879.
- Josep Maria Nadal & Modest Prats: Història de la llengua catalana (Barcelona: Edicions 62, 1982-), vol. I: Dels inicis al segle XV. 804.99(091) Nad.
- Philip D. Rasico: Estudis sobre la fonologia del català preliterari (Barcelona: Curial i Abadia de Montserrat, 1982). 804.99-4 Ras.
- Paul Russell-Gebbet (ed.): Mediaeval Catalan Linguistic Texts (Oxford: Dolphin Book, 1965). D804/199.

FORMA D'AVUACIÓ

Un examen final (85% de la nota) i un treball de curs (15%), amb la condició que caldrà una nota mínima de 4,5 a l'examen per a fer la mitjana. L'examen final combinarà una quarentena de preguntes tipus test (60% de la nota de l'examen) amb el desenvolupament d'una pregunta temàtica (40% de la nota), la qual servirà també per a controlar la coherència discursiva i el domini de la llengua escrita. (Recordeu que tots els documents escrits presentats per estudiants del Departament estan subjectes a controls de correcció lingüística.) El treball consistirà a fer una versió al català modern d'un text en català antic; aquest treball es farà en grups de 4 a 6 persones.